

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ**ПОСТАНОВА**від **2025 р. №****Київ****Про деякі питання забезпечення постачання електричної енергії захищеним споживачам**Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є**:

1. Внести до постанов Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 р. № 1209 «Деякі питання постачання електричної енергії захищеним споживачам та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» (Офіційний вісник України 2019 р., № 12, ст. 402, № 31, ст. 1110, № 66, ст. 2256; 2020 р., № 68, ст. 2190, № 95, ст. 3082) і від 9 червня 2021 р. № 590 «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану» (Офіційний вісник України, 2021 р., № 48, ст. 2974; 2024 р., № 24, ст. 1551) зміни, що додаються.

2. Державному підприємству зовнішньоекономічної діяльності «Укрінтеренерго», як постачальнику «останньої надії», спільно з Міністерством енергетики протягом п'яти робочих днів з дня набрання чинності цією постановою підготувати пропозиції щодо переліку споживачів електричної енергії, які мають не сплачену заборгованість за договорами про постачання електричної енергії постачальником «останньої надії» за період 2022 – 2023 років, обмеження, відключення об'єктів, яких може спричинити виникнення надзвичайної ситуації техногенного характеру, та забезпечити подання електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку такого переліку із відповідним обґрунтуванням до Міністерства енергетики з метою подальшого включення таких споживачів електричної енергії до Переліку захищених споживачів електричної енергії (далі – Перелік).

3. Центральним органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування протягом п'яти робочих днів з дня набрання чинності цією постановою забезпечити визначення переліку споживачів електричної енергії, що за видом господарської діяльності належать до сфери таких центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, а саме з переліку наступних споживачів: вугледобувних підприємств державної форми власності,

підприємств централізованого водопостачання та водовідведення всіх форм власності, підприємств державної та комунальної форм власності, які забезпечують надання теплової енергії та комунальних послуг, за виключенням тих, які провадять господарську діяльність з виробництва електричної енергії, відключення, обмеження електропостачання об'єктів яких може спричинити настання надзвичайної ситуації техногенного характеру, та забезпечити подання електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку таких пропозицій до Міністерства енергетики разом з наданням відповідного обґрунтування з метою подальшого включення таких споживачів електричної енергії до Переліку.

4. Міністерству енергетики протягом п'яти робочих днів з дня отримання пропозицій від центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування згідно з пунктами 2 та 3 цієї постанови забезпечити їх перевірку, формування та надсилання електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку запитів до споживачів електричної енергії, які відповідають встановленим у пунктах 2 та 3 цієї постанови критеріям. У таких запитах до споживачів електричної енергії Міністерству енергетики зазначати необхідність укладення ними з електропостачальником, банком та/або органом Державної казначейської служби договорів про переказ коштів (дебетовий переказ) по всіх рахунках таких споживачів електричної енергії (далі – договори про переказ коштів), крім рахунків, на які надходять кошти за операціями, що належать до операцій із виконання бюджетів.

5. Установити, що для виконання умови включення до Переліку споживачі електричної енергії, які отримали запити щодо необхідності укладення договорів про переказ коштів, протягом 20 календарних днів з дня отримання такого запиту мають укласти такі договори та надати до Міністерства енергетики їх копії, засвідчені в установленому порядку.

6. Міністерству енергетики протягом трьох робочих днів після отримання від споживачів електричної енергії копій договорів про переказ коштів забезпечити подання електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку таких пропозицій споживачів електричної енергії до Міжвідомчої комісії з надання статусу захищеного споживача для включення до Переліку.

7. Міжвідомчій комісії з надання статусу захищеного споживача протягом п'яти робочих днів розглянути пропозиції, подані відповідно до пункту 6 цієї постанови, підготувати Перелік та подати його на затвердження до Кабінету Міністрів України.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 2025 р. №

ЗМІНИ,
що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України
від 27 грудня 2018 р. № 1209 і від 9 червня 2021 р. № 590

1. У постанові Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 р. № 1209:

1) доповнити постанову пунктами 4-7 такого змісту:

«4. Пропозиції щодо включення до переліку захищених споживачів електричної енергії підприємств, які знаходяться на тимчасово окупованих територіях України, при розгляді Міжвідомчою комісією з надання статусу захищеного споживача відхиляються.

5. На період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 р. № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), та протягом 90 календарних днів після його скасування або припинення забороняється здійснювати припинення та/або обмеження електропостачання струмоприймачів, під час експлуатації яких повинні виконуватися вимоги програми безпечного відключення, захищених споживачів захищеним споживачам електричної енергії, крім випадків порушення умов укладених договорів про переказ коштів (дебетовий переказ) відповідно до вимог Порядку забезпечення постачання електричної енергії захищеним споживачам, затвердженого цією постановою, та вимог частини дванадцятої статті 64 Закону України «Про ринок електричної енергії». Постачання електричної енергії захищеним споживачам може бути припинено у разі спрацювання спеціальної автоматики відключення навантаження або пристроїв автоматичного частотного розвантаження.

6. Споживачі електричної енергії, які на момент надання їм статусу захищеного споживача відповідно до Порядку забезпечення постачання електричної енергії захищеним споживачам, затвердженого цією постановою, мають невиконані зобов'язання з оплати електричної енергії, у тому числі наданих послуг відповідно до укладених договорів, врегульовують вказані зобов'язання відповідно до вимог законодавства, що діяло до моменту надання їм статусу захищеного споживача. Переказ коштів з рахунку (рахунків) захищеного споживача, що здійснюється банком та/або органом Казначейства відповідно до Порядку забезпечення постачання електричної енергії захищеним споживачам, затвердженого цією постановою, не застосовується до простроченої

заборгованості, яка виникла до моменту надання таким споживачам статусу захищеного споживача.

7. Положення Порядку забезпечення постачання електричної енергії захищеним споживачам, затвердженого цією постановою, у частині застосування поточного рахунку із спеціальним режимом використання для отримання статусу захищеного споживача діють до 1 січня 2028 року.»;

2) Порядок забезпечення постачання електричної енергії захищеним споживачам, затверджений зазначеною постановою, викласти в такій редакції:

«ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 27 грудня 2018 р. № 1209
(в редакції постанови Кабінету Міністрів
України від 2025 р. №)

ПОРЯДОК

забезпечення постачання електричної енергії захищеним споживачам

Загальні питання

1. Цей Порядок встановляє процедуру визначення переліку захищених споживачів електричної енергії (далі – захищені споживачі), особливості обмеження, відключення постачання електричної енергії (далі – електропостачання) струмоприймачів, під час експлуатації яких повинні виконуватися вимоги програми безпечного відключення, захищених споживачів та механізми забезпечення повної поточної оплати захищеними споживачами.

2. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

захищений споживач - споживач електричної енергії, до якого застосовується особливий режим відключення та/або обмеження електропостачання для запобігання виникненню надзвичайної ситуації техногенного характеру;

окрема лінія електропостачання струмоприймачів - виділена із загальної схеми електропостачання захищеного споживача лінія електропередачі, яка заживлена від комутаційного апарату, що міститься в оперативному управлінні оператора системи розподілу або оператора системи передачі або оператора малої системи розподілу, обладнана окремими засобами обліку електричної енергії, забезпечує електропостачання обладнання (струмоприймачів), несанкціоноване відключення (знеструмлення) якого створює загрозу

виникнення надзвичайної ситуації техногенного характеру, та відключення якої призводить до знеструмлення іншого споживача;

програма безпечного відключення електропостачання - узгоджений з місцевими органами виконавчої влади за місцем розташування об'єкта (об'єктів) захищених споживачів комплекс заходів, які повинні бути здійснені для запобігання настанню шкідливих наслідків зупинки технологічного процесу (виробничого циклу) об'єкта (об'єктів) захищеного споживача, пов'язаної з обмеженням, відключенням електропостачання та часу, необхідного для здійснення комплексу заходів, зокрема для обмеження, відключення електропостачання обладнання захищеного споживача;

рівень обмеження електропостачання - мінімальна величина електричної потужності та мінімальна погодинна величина споживання електричної енергії струмоприймачами захищеного споживача, під час експлуатації яких повинні виконуватися вимоги програми безпечного відключення електропостачання.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Кодексі цивільного захисту України, Законі України «Про ринок електричної енергії» та Правилах роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 312 (далі – Правила роздрібного ринку).

Складення переліку захищених споживачів

3. Центральні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування мають право у довільній формі формувати пропозиції споживачів електричної енергії, об'єкти яких відповідають критеріям, встановленим у пункті 5 цього Порядку (далі – встановлені критерії), та подавати такі пропозиції разом з відповідним обґрунтуванням до Міненерго.

Пропозиції органів місцевого самоврядування в межах повноважень надаються у формі рішень, прийнятих відповідно до законодавства.

Споживачі електричної енергії мають право звертатися з пропозицією електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку до центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо отримання статусу захищеного споживача з наданням у довільній формі довідки з обґрунтуванням відповідності об'єктів споживача електричної енергії встановленим критеріям.

Центральні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування протягом п'яти робочих днів розглядають пропозицію споживача електричної енергії та у разі відповідності такої пропозиції встановленим критеріям надають таку пропозицію щодо включення до переліку захищених споживачів електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку до Міненерго одночасно з повідомленням про це споживача електричної енергії. У разі невідповідності пропозиції встановленим критеріям центральний орган виконавчої влади або місцевий орган самоврядування у встановлений в цьому

абзаці термін надсилає споживачу електричної енергії повідомлення про відхилення такої пропозиції з наданням відповідного обґрунтування електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку.

Міненерго протягом п'яти робочих днів з дня отримання пропозицій від центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування перевіряє їх на відповідність встановленим критеріям. У випадку визначення відповідності пропозиції встановленим критеріям, формує та надсилає електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку запити до споживачів електричної енергії, згідно з пропозиціями центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. У таких запитах Міненерго звертається до споживачів електричної енергії щодо необхідності укладення ними з електропостачальником, банком та/або органом Казначейства договорів про переказ коштів (дебетовий переказ) по всіх рахунках таких споживачів електричної енергії (далі – договір про переказ коштів), крім рахунків, на які надходять кошти за операціями, що належать до операцій із виконання бюджетів. Згода споживача електричної енергії на переказ коштів відповідно до Порядку передбачається в договорі про переказ коштів.

У разі якщо Міненерго за результатами проведеної перевірки виявило невідповідність пропозицій встановленим критеріям або пропозиція потребує надання додаткового обґрунтування, Міненерго відхиляє такі пропозиції з наданням відповідного обґрунтування або повертає для надання додаткового обґрунтування центральним органам виконавчої влади або органам місцевого самоврядування, які є ініціаторами подання цих пропозицій, електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку.

Споживачі електричної енергії, які отримали запити щодо необхідності укладення договорів про переказ коштів, мають забезпечити їх укладення протягом 20 календарних днів з дня отримання такого запиту Міненерго, та надати електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку засвідчені в установленому порядку копії таких договорів до Міненерго.

У випадку ненадання споживачем електричної енергії копій договорів про переказ коштів у терміни, встановлені у запиті, Міненерго відхиляє такі пропозиції та повідомляє центральні органи виконавчої влади або органи місцевого самоврядування, які є ініціаторами подання цих пропозицій, електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку.

Міненерго протягом трьох робочих днів після отримання від споживачів електричної енергії копій договорів про переказ коштів забезпечує подання таких пропозицій споживачів електричної енергії до Міжвідомчої комісії з надання статусу захищеного споживача (далі – Міжвідомча комісія) для включення до переліку захищених споживачів.

Складення переліку захищених споживачів здійснюється Міжвідомчою комісією за поданням пропозицій Міненерго, за умови долучення до подання копій договорів про переказ коштів, наданих споживачами електричної енергії

згідно з цим пунктом. Під час прийняття рішення Міжвідомчою комісією про включення споживача електричної енергії до переліку захищених споживачів ДПС інформує Міжвідомчу комісію про виконання споживачем електричної енергії умови щодо укладення договорів про переказ коштів відповідно до цього пункту. У випадку, якщо ДПС інформує, що споживач електричної енергії уклав договори про переказ коштів не по всіх рахунках згідно з цим пунктом, Міжвідомча комісія відхиляє пропозицію щодо включення такого споживача електричної енергії до переліку захищених споживачів та інформує про це відповідний центральний орган виконавчої влади, який подав пропозицію або відповідного споживача.

Споживачі електричної енергії, об'єкти яких включені до Реєстру об'єктів критичної інфраструктури та які мають право на постачання електричної енергії постачальником «останньої надії», можуть отримати статус захищеного споживача за умови наявності відкритого таким споживачем рахунку із спеціальним режимом використання в одному з уповноважених банків та за умови відповідності об'єктів споживача електричної енергії встановленим критеріям.

Відкриття поточного рахунку із спеціальним режимом використання передбачає одночасне закриття інших рахунків в банках та/або органах Казначейства, крім рахунків, на які надходять кошти за операціями, що належать до операцій із виконання бюджетів.

З метою набуття статусу захищеного споживача такі споживачі електричної енергії подають до Міжвідомчої комісії заяву про отримання статусу захищеного споживача та перелік документів, а саме:

- 1) засвідчену в установленому порядку копію чинного договору про постачання електричної енергії постачальником «останньої надії»;
- 2) підтвердження постачальником «останньої надії» відкриття поточного рахунку із спеціальним режимом використання таким споживачем;
- 3) обґрунтування щодо відповідності споживача електричної енергії встановленим критеріям для набуття статусу захищеного споживача.

4. Міжвідомча комісія утворюється Кабінетом Міністрів України. Завдання і повноваження Міжвідомчої комісії та порядок її роботи визначаються Положенням про Міжвідомчу комісію з надання статусу захищеного споживача, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

5. До переліку захищених споживачів можуть бути включені об'єкти споживачів електричної енергії, обмеження, відключення яких може спричинити настання надзвичайної ситуації техногенного характеру, а саме такі об'єкти з переліку наступних підприємств:

- вугледобувні підприємства державної форми власності;
- підприємства централізованого водопостачання та водовідведення всіх форм власності;

підприємства державної та комунальної форм власності, які забезпечують надання теплової енергії та комунальних послуг, за виключенням тих, які провадять господарську діяльність з виробництва електричної енергії.

До переліку захищених споживачів можуть бути включені споживачі електричної енергії, які мають не сплачену заборгованість за договорами про постачання електричної енергії постачальником «останньої надії» за період 2022 – 2023 років та обмеження, відключення об'єктів, яких може спричинити виникнення надзвичайної ситуації техногенного характеру.

Споживач електричної енергії включається до переліку захищених споживачів у разі підписання договору про переказ коштів та/або відкриття поточного рахунку із спеціальним режимом використання відповідно до цього Порядку.

6. Міжвідомча комісія готує перелік захищених споживачів та подає його для затвердження до Кабінету Міністрів України.

7. Перелік захищених споживачів затверджується Кабінетом Міністрів України та доводиться Міжвідомчою комісією протягом трьох робочих днів з дня затвердження такого рішення Кабінетом Міністрів України до відома захищеного споживача лише в частині, що стосується такого споживача, електропостачальників, операторів систем розподілу, операторів малих систем розподілу, оператора системи передачі та Держенергонагляду.

Затверджений перелік захищених споживачів містить інформацію з обмеженим доступом, доступ до якої надається відповідно до встановленого законом порядку.

Перелік захищених споживачів повинен містити, зокрема, найменування захищеного споживача, його код згідно з ЄДРПОУ, його об'єкти, включаючи їх місцезнаходження, відключення, обмеження яких може спричинити настання надзвичайної ситуації техногенного характеру.

З метою перевірки повноти переліку рахунків електропостачальником відповідно до пункту 26 цього Порядку захищений споживач зобов'язаний протягом двох робочих днів з дня отримання інформації про включення його об'єктів до переліку захищених споживачів повідомити електропостачальника про перелік чинних рахунків, на які надходять кошти за операціями, що належать до операцій із виконання бюджетів, електронною поштою та/або іншими доступними засобами.

8. Захищений споживач протягом 60 календарних днів з дня отримання інформації про включення його об'єктів до переліку захищених споживачів (днем отримання інформації про включення об'єктів споживача електричної енергії до переліку захищених споживачів вважається день відправлення Міжвідомчою комісією цієї інформації захищеному споживачу електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку) повинен надати електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку до Міжвідомчої комісії такі документи та інформацію:

1) програму безпечного відключення електропостачання, яка містить, зокрема, комплекс заходів, які повинні бути здійснені для запобігання настанню негативних наслідків зупинки технологічного процесу (виробничого циклу) об'єктів захищеного споживача та часу, необхідного для здійснення заходів, зокрема для обмеження, відключення електропостачання об'єктів захищеному споживачу.

Програма безпечного відключення електропостачання складається у довільній формі та затверджується уповноваженою особою захищеного споживача. Зазначену програму захищений споживач також надає до місцевих органів виконавчої влади та відповідного оператора системи, до електричних мереж якого приєднані електроустановки захищеного споживача, для розгляду у встановленому цим підпунктом.

Місцеві органи виконавчої влади та оператор системи, до електричних мереж якого приєднаний об'єкт захищеного споживача, протягом 10 робочих днів після отримання запиту від захищеного споживача щодо розгляду програми безпечного відключення електропостачання повинні погодити таку програму або надати електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку обґрунтовані пропозиції та зауваження (у тому числі в частині питань обмеження електропостачання суб'єктів господарювання, об'єкти яких розташовані на території захищеного споживача). Захищений споживач, у випадку отримання пропозицій та зауважень від місцевих органів виконавчої влади та/або оператора системи, до електричних мереж якого приєднаний об'єкт захищеного споживача, повинен доопрацювати програму безпечного відключення електропостачання та подати її електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку на повторне погодження до місцевого органу виконавчої влади та оператора системи, до електричних мереж якого приєднаний об'єкт захищеного споживача.

Місцеві органи виконавчої влади та/або оператор системи, до електричних мереж якого приєднаний об'єкт захищеного споживача, у випадку врахування всіх пропозицій та зауважень захищеними споживачами або надання захищеними споживачами обґрунтованих заперечень щодо відхилення таких пропозицій та зауважень, не можуть надавати додаткових пропозицій та зауважень, до положень програми безпечного відключення електропостачання, до яких не було пропозицій та зауважень при першому розгляді.

Спірні питання щодо обґрунтованості наданих оператором системи та/або місцевими органами виконавчої влади зауважень до програми безпечного відключення електропостачання захищених споживачів розглядаються Держенергонаглядом;

2) схеми електропостачання струмоприймачів відповідно до проектних рішень на окремі лінії електропостачання струмоприймачів, відключення яких потребує застосування програми безпечного відключення електропостачання (далі – схема електропостачання струмоприймачів). Ці схеми узгоджуються з Держенергонаглядом;

3) складений Держенергонаглядом висновок щодо відповідності схеми електропостачання струмоприймачів, до яких застосовується програма безпечного відключення електропостачання, за формою, встановленою Міненерго;

4) повідомлення із підтверджуючою інформацією щодо надсилання електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку програми безпечного відключення електропостачання та схеми електропостачання струмоприймачів відповідно до проектних рішень на окремі лінії електропостачання струмоприймачів, наведеної у підпункті 2 цього пункту, до оператора системи, з яким укладено договір про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії.

Міжвідомча комісія у строк протягом 10 робочих днів з дня отримання запиту від захищеного споживача може прийняти рішення щодо продовження терміну подання наведених в цьому пункті документів захищеним споживачем, якщо у такому поданні наведені обґрунтовані підстави щодо затримки у погодженні програми безпечного відключення електропостачання та/або узгодження схеми електропостачання струмоприймачів з Держенергонаглядом. Захищений споживач може подати такий запит до закінчення кінцевого строку, визначеного цим пунктом. Міжвідомча комісія протягом двох робочих днів з дня прийняття такого рішення повідомляє про це через електронну пошту та/або іншими доступними засобами зв'язку захищеного споживача.

9. З метою формування переліку документів, передбачених пунктом 8 цього Порядку, Держенергонагляд у термін не більше 10 робочих днів з дня отримання заяви захищеного споживача проводить розгляд схеми електропостачання струмоприймачів, під час експлуатації яких повинні виконуватись вимоги програми безпечного відключення електропостачання, та складає висновок щодо відповідності схеми електропостачання струмоприймачів. Зазначений розгляд також може бути ініційований оператором системи розподілу або оператором системи передачі або оператором малої системи розподілу.

У разі виявлення невідповідності схеми електропостачання струмоприймачів проектним рішенням Держенергонагляд складає висновок щодо відповідності схеми електропостачання струмоприймачів, в якому зазначається перелік виявлених порушень нормативно-правових актів, нормативно-технічних документів з питань технічного стану, експлуатації та обслуговування електричних станцій і мереж. Держенергонагляд надсилає такий висновок електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку захищеному споживачу, операторові системи розподілу, операторові малої системи розподілу, операторові системи передачі та Міжвідомчій комісії. Виявлені Держенергонаглядом порушення підлягають обов'язковому усуненню захищеним споживачем.

10. Захищений споживач протягом строку, визначеного пунктом 8 цього Порядку, забезпечує реалізацію схеми електропостачання струмоприймачів

об'єкта з виділенням відповідно до проектних рішень на окремі лінії електропостачання струмоприймачів, під час експлуатації яких повинні виконуватись вимоги програми безпечного відключення електропостачання.

Реалізована схема електропостачання струмоприймачів об'єкта захищеного споживача повинна забезпечувати можливість відключення у загальному порядку усіх струмоприймачів захищеного споживача та субспоживачів, крім струмоприймачів, під час експлуатації яких повинні виконуватись вимоги програми безпечного відключення електропостачання. Програма безпечного відключення електропостачання має передбачати використання автономного джерела електропостачання відповідної потужності для забезпечення мінімально можливого обсягу споживання електричної енергії електроустановок захищеного споживача для запобігання виникненню надзвичайної ситуації техногенного характеру.

Після усунення зауважень, викладених у висновку щодо відповідності схеми електропостачання струмоприймачів, до яких застосовується програма безпечного відключення електропостачання, захищений споживач надає ці струмоприймачі для розгляду Держенергонагляду.

У разі не приведення захищеним споживачем схеми електропостачання струмоприймачів у відповідність згідно з виявленими невідповідностями у висновку щодо відповідності, складеному Держенергонаглядом, та у разі виникнення надзвичайної ситуації техногенного характеру через обмеження, відключення електропостачання об'єкту захищеного споживача, уповноважена особа захищеного споживача несе відповідальність згідно із законом.

11. Внесення змін до затвердженого Кабінетом Міністрів України переліку захищених споживачів здійснюється на підставі висновків та пропозицій Міжвідомчої комісії у разі:

- 1) появи нових споживачів електричної енергії, які підпадають під встановлені критерії;
- 2) ліквідації, визнання банкрутом або відкриття провадження у справі про банкрутство захищеного споживача;
- 3) звернення електропостачальника згідно з вимогами цього Порядку;
- 4) не приведення захищеним споживачем обов'язкових вимог, зазначених у пункті 8 цього Порядку у встановлені у цьому пункті строки.

12. Електропостачальник, оператор системи розподілу та/або оператор системи передачі та/або оператор малої системи розподілу у разі невиконання захищеним споживачем умов договору про постачання електричної енергії захищеному споживачу або договору про постачання електричної енергії постачальником універсальних послуг, або договору про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії та вимог цього Порядку обмежують постачання йому електричної енергії шляхом постачання за окремою лінією електроживлення струмоприймачів в обсязі, який відповідає рівню обмеження

електропостачання, з подальшим повним відключенням електропостачання на умовах та у строки, визначені графіком здійснення обмеження, відключення електропостачання.

Графік здійснення обмеження, відключення електропостачання обладнання (струмоприймачів) захищеного споживача повинен містити етапи та строки здійснення відповідних заходів.

13. У разі запровадження процедури обмеження, відключення електропостачання електропостачальник, оператор системи розподілу або оператор системи передачі або оператор малої системи розподілу повідомляє електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку захищеному споживачу про початок та спосіб запровадження зазначеної процедури та дату можливого повного відключення електропостачання відповідно до строків, визначених графіком здійснення обмеження, відключення електропостачання.

Захищений споживач у строк протягом п'ятих робочих днів з дня погодження програми безпечного відключення електропостачання місцевими органами виконавчої влади та відповідним оператором системи повинен забезпечити розробку графіка здійснення обмеження, відключення електропостачання на основі програми безпечного відключення електропостачання, а також надання його на погодження електропостачальнику та оператору системи, до електричних мереж якого приєднаний об'єкт захищеного споживача, електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку. Електропостачальник та оператор системи, до електричних мереж якого приєднаний об'єкт захищеного споживача, забезпечує розгляд та перевірку такого графіка протягом п'ятих робочих днів з моменту надходження такого запиту від захищеного споживача. У разі відсутності або наявності обґрунтованих заперечень, електропостачальник та оператор системи, до електричних мереж якого приєднаний об'єкт захищеного споживача, інформує про це електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку захищеного споживача у зазначений термін.

14. Електропостачальник або оператор системи розподілу, оператор системи передачі, оператор малої системи розподілу, який запроваджує процедуру обмеження, відключення електропостачання об'єктів захищеному споживачеві, одночасно повідомляє електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку відповідному оператору системи розподілу, оператору малої системи розподілу, оператору системи передачі або електропостачальнику про запровадження такої процедури.

15. Електропостачальник, оператор системи розподілу або оператор малої системи розподілу або оператор системи передачі одночасно з повідомленням захищеного споживача повідомляє електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку місцевим органам виконавчої влади за місцем розташування об'єктів захищеного споживача про запровадження процедури обмеження, відключення електропостачання об'єктів цього споживача та про

можливе настання шкідливих наслідків зупинки технологічного процесу (виробничого циклу) в разі здійснення такого обмеження, відключення.

16. Захищений споживач після надходження повідомлення про запровадження процедури обмеження, відключення електропостачання зобов'язаний здійснити заходи із запобігання настанню шкідливих наслідків зупинки/відключення технологічного процесу (виробничого циклу), передбачені програмою безпечного відключення електропостачання.

17. Захищений споживач зобов'язаний забезпечити безперешкодний доступ представників Держенергонагляду, електропостачальника, оператора системи передачі, оператора системи розподілу та оператора малої системи розподілу до струмоприймачів (електричних установок), які перебувають в його володінні, з метою здійснення нагляду за дотриманням особливого режиму відключення та/або обмеження електропостачання захищених споживачів відповідно до вимог програми безпечного відключення електропостачання.

18. У разі повного усунення захищеним споживачем причини, що призвела до необхідності запровадження процедури обмеження, відключення електропостачання об'єктів захищеному споживачеві, що підтверджується належним чином, до дати такого обмеження, відключення електропостачання, про що захищений споживач та/або електропостачальник повинні якнайшвидше повідомити електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку оператора системи, до електричних мереж якого приєднані такі об'єкти захищеного споживача, заходи за зазначеною процедурою не здійснюються або їх здійснення припиняється.

19. Захищені споживачі зобов'язані виконувати вимоги програми безпечного відключення електропостачання та нести матеріальну відповідальність перед третіми особами (сторонами, які мають договірні відносини з такими захищеними споживачами), пов'язану з наслідками обмеження, відключення електропостачання, а також нести відповідальність за невиконання зазначених вимог згідно із законодавством.

20. Відновлення електропостачання об'єктів захищеному споживачу після запровадження процедури обмеження, відключення електропостачання здійснюється відповідно до умов укладених договорів та/або Правил роздрібного ринку, Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 309, Кодексу системи розподілу, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 310.

Механізми забезпечення повної поточної оплати захищеними споживачами

21. Вартість послуг з розподілу та/або передачі електричної енергії сплачується захищеним споживачем електропостачальнику за договором про постачання електричної енергії споживачу, крім випадку постачання електричної енергії постачальником «останньої надії».

Зміна електропостачальника захищеним споживачем здійснюється відповідно до порядку, визначеного Правилами роздрібного ринку, за умови укладення з новим електропостачальником договору (договорів) про переказ коштів по всіх рахунках захищеного споживача, відкритих в банках та/або органах Казначейства, крім рахунків, на які надходять кошти за операціями, що належать до операцій із виконання бюджетів, та узгодження графіка здійснення обмеження, відключення електропостачання обладнання (струмоприймачів) захищеного споживача.

У випадку, якщо електропостачальник захищеного споживача набуває статусу «Дефолтний» відповідно до Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 307 (зі змінами), то такий захищений споживач переводиться на постачання електричної енергії постачальником «останньої надії» відповідно до Правил роздрібного ринку.

Постачальник «останньої надії» повинен протягом одного робочого дня від дати переведення повідомити такого захищеного споживача про необхідність у термін п'ять робочих днів з дня надання повідомлення укласти договори про переказ коштів по всіх рахунках захищеного споживача, відкритих в органі Казначейства та/або банках (крім рахунків, на які надходять кошти за операціями, що належать до операцій із виконання бюджетів), або відкрити поточний рахунок із спеціальним режимом використання відповідно до закону.

У разі, якщо захищений споживач не укладає договір (договори) про переказ коштів з постачальником «останньої надії» або не відкриває поточний рахунок із спеціальним режимом використання відповідно до цього пункту, постачальник «останньої надії»:

1) повідомляє про це Міжвідомчу комісію та ініціює виключення такого споживача з переліку захищених споживачів;

2) у випадку наявності заборгованості захищеного споживача перед постачальником «останньої надії» звертається до відповідного оператора системи щодо застосування процедури обмеження/відключення об'єктів захищеного споживача відповідно до програми безпечного відключення електропостачання та/або процедури, встановленої Правилами роздрібного ринку.

22. Захищений споживач у разі укладення договорів про переказ коштів зобов'язується повідомляти електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку протягом двох робочих днів електропостачальника про відкриття нового (нових) рахунку (рахунків) в будь-яких банках та/або органах Казначейства, про що зазначається в умовах договору про переказ коштів. Протягом п'яти робочих днів з дня відкриття захищеним споживачем нового (нових) рахунку (рахунків), за яким не здійснюються операції із виконання бюджетів, захищений споживач повинен укласти договір про переказ коштів з банком та/або органом Казначейства, електропостачальником по таких рахунках.

З метою перевірки повноти переліку рахунків електропостачальником відповідно до пункту 26 цього Порядку захищений споживач зобов'язаний повідомляти електропостачальника про відкриття/закриття рахунків, на які надходять кошти за операціями, що належать до операцій із виконання бюджетів, електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку протягом двох робочих днів з дня їх відкриття/закриття.

23. У разі виявлення випадків, при яких захищений споживач, який уклав договори про переказ коштів, не надав електропостачальнику у визначений цим Порядком строк завірені виписки банку та/або органу Казначейства про рух коштів на своїх рахунках згідно з договорами про переказ коштів (з наданням інформації щодо призначення платежів) та/або відкрив новий рахунок, за яким не здійснюються операції із виконання бюджетів, в банку та/або органі Казначейства після підписання договору про переказ коштів та не уклав договір про переказ коштів по такому рахунку відповідно до цього Порядку, або не повідомив електропостачальника про наявність рахунків, на які надходять кошти за операціями, що належать до операцій із виконання бюджетів, або захищеним споживачем здійснені платежі, що не відповідають умовам укладеного договору про переказ коштів, електропостачальник повідомляє про це електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку Міжвідомчу комісію та ініціює виключення такого споживача з переліку захищених споживачів.

У разі не підписання договору про переказ коштів по нових рахунках захищеного споживача відповідно до цього Порядку та у випадку наявності заборгованості такого споживача перед електропостачальником, електропостачальник звертається до відповідного оператора системи щодо застосування процедури обмеження/відключення об'єктів захищеного споживача відповідно до програми безпечного відключення електропостачання або процедури, встановленої Правилами роздрібного ринку.

Міжвідомча комісія відмовляє у задоволенні заяви про надання статусу захищеного споживача споживачу електричної енергії визначеному відповідно до абзацу одинадцятого пункту 3 цього Порядку, або готує рішення про виключення такого споживача з переліку захищених споживачів у разі отримання повідомлення від постачальника «останньої надії» про порушення таким споживачем умов договору про постачання електричної енергії постачальником «останньої надії» або у разі його розірвання.

24. Міжвідомча комісія повинна забезпечити розгляд пропозиції щодо виключення споживача електричної енергії із переліку захищених споживачів за поданням електропостачальника у терміни, встановлені у Положенні про Міжвідомчу комісію з надання статусу захищеного споживача, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 р. № 1209 «Деякі питання постачання електричної енергії захищеним споживачам та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» (Офіційний вісник України, 2019 р., № 12, ст. 402).

25. Захищений споживач, який уклав договір про переказ коштів, доручає банку та/або органам Казначейства здійснювати розрахункове обслуговування рахунків цього споживача, відкритих в цих установах в частині переказу коштів з рахунків цього споживача для проведення розрахунків з електропостачальником.

26. Електропостачальник має право на звернення електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку до 5 числа кожного календарного місяця до ДПС щодо надання підтвердження повноти переліку рахунків захищеного споживача, який має чинні договори про переказ коштів. Електропостачальник в такому запиті зазначає перелік всіх рахунків захищеного споживача, відкритих в органах Казначейства та/або банках, по яких були укладені договори про переказ коштів з цим електропостачальником за відповідний період. До запиту електропостачальник додає копію чинного договору про постачання електричної енергії захищеному споживачу. ДПС відповідно до запиту електропостачальника перевіряє рахунки захищеного споживача та у випадку виявлення рахунків, які не зазначені у запиті електропостачальника, інформує електропостачальника про неповний перелік рахунків, що були відкриті за період, зазначений у запиті електропостачальника, без надання інформації про зазначені рахунки або інформує електропостачальника, що зазначений перелік рахунків є повним. ДПС надає електропостачальнику таку інформацію електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку протягом 10 календарних днів з дня отримання запиту від електропостачальника.

Захищений споживач протягом 10 робочих днів після закінчення звітнього (розрахункового) періоду зобов'язаний надавати електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку електропостачальнику завірену виписку банку та/або органу Казначейства про рух коштів на своїх рахунках згідно з договорами про переказ коштів (з наданням інформації щодо призначення платежів).

27. Електропостачальник виставляє рахунок захищеному споживачу на оплату спожитої електричної енергії, у тому числі наданих послуг відповідно до укладеного договору, для здійснення оплати захищеним споживачем таких платежів у терміни визначені укладеними договорами.

У разі якщо захищений споживач не оплатив у встановлені терміни платежі, визначені у абзаці першому цього пункту електропостачальник нараховує пеню за кожний день прострочення у відповідності до укладених договорів, якщо інше не передбачено законодавством.

28. У разі ненадходження коштів на відповідні рахунки електропостачальника відповідно до укладених договорів, електропостачальник повідомляє електронною поштою та/або іншими доступними засобами зв'язку банк та/або органи Казначейства, захищеного споживача, формує платіжну інструкцію та надає її банку та/або органу Казначейства.

У такому повідомленні зазначається інформація про порушення захищеним споживачем умов розрахунків за поставлену електричну енергію, у тому числі надані послуги згідно з укладеним договором із захищеним споживачем, та настання обставин щодо необхідності здійснення переказу банком та/або органом Казначейства грошових коштів з рахунку захищеного споживача в оплату виконання захищеним споживачем прострочених грошових зобов'язань за укладеним договором з електропостачальником, а також номер та дата повідомлення. Також в такому повідомленні зазначаються рахунки електропостачальника для оплати вартості спожитої електричної енергії, у тому числі наданих послуг. До повідомлення додається платіжна інструкція для списання коштів з рахунку, відкритому у відповідному банку та/або органі Казначейства.

Вимоги цього пункту не застосовуються до захищеного споживача, який відкрив поточний рахунок із спеціальним режимом використання та постачання електричної енергії якому здійснюється постачальником «останньої надії».

29. Банк та/або орган Казначейства до 17-ої години здійснює переказ коштів з рахунку (рахунків) захищеного споживача відповідно до договору про переказ коштів, яким повинно бути передбачено, що в разі одночасного надходження до банку або органу Казначейства кількох документів, на підставі яких здійснюється списання грошових коштів, банк або орган Казначейства списує кошти з рахунку захищеного споживача в такій черговості, якщо інше не передбачено законодавством:

у першу чергу списуються грошові кошти на підставі рішення суду для задоволення вимог про відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю, а також вимог про стягнення аліментів;

у другу чергу списуються грошові кошти на підставі рішення суду для розрахунків щодо виплати вихідної допомоги та оплати праці особам, які працюють за трудовим договором (контрактом), а також виплати за авторським договором;

у третю чергу списуються грошові кошти на підставі інших рішень суду;

у четверту чергу списуються грошові кошти за розрахунковими документами, що передбачають платежі до бюджету і розрахунки захищеного споживача з персоналом та пов'язані з ними обов'язкові відрахування, передбачені законодавством;

у п'яту чергу списуються грошові кошти для виконання грошових зобов'язань захищеного споживача перед банком або органом Казначейства у порядку переказу коштів;

у шосту чергу списуються грошові кошти для виконання грошових зобов'язань захищеного споживача перед електропостачальником за договором про постачання електричної енергії;

у цьому чергу списуються грошові кошти за іншими розрахунковими документами в порядку черговості їх надходження до банку або органу Казначейства та на підставі інших умов договорів про здійснення переказу коштів.

30. Всі кошти від здійснення господарської діяльності захищеного споживача, який відкрив поточний рахунок із спеціальним режимом використання відповідно до закону, надходять виключно на цей рахунок. Розподіл коштів з поточного рахунку із спеціальним режимом використання захищеного споживача здійснюється відповідно до порядку, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

У разі нездійснення захищеним споживачем у строки та порядку, що визначені законодавством, оплати за поставлену електричну енергію та/або надані послуги, 50 відсотків коштів, які надходять на поточний рахунок із спеціальним режимом використання такого споживача (але не більше суми наявної заборгованості), спрямовуються на погашення заборгованості за поставлену електричну енергію та/або надані послуги у разі звернення відповідного учасника ринку електричної енергії відповідно до вказаного алгоритму.»;

3) Склад Міжвідомчої комісії з надання статусу захищеного споживача, затверджений зазначеною постановою, викласти в такій редакції:

«ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 27 грудня 2018 р. № 1209
(в редакції постанови Кабінету Міністрів
України від 2025 р. №)»

СКЛАД

Міжвідомчої комісії з надання статусу захищеного споживача

Міністр енергетики, голова комісії

Заступник Голови ДСНС, заступник голови Комісії

Заступник Голови Фонду державного майна

Заступник Голови Держенергонагляду

Заступник Голови Державної податкової служби України

Член НКРЕКП (за згодою)

Заступник Голови Служби безпеки України (за згодою)

Заступник Голови Антимонопольного комітету (за згодою)»;

4) у Положенні про Міжвідомчу комісію з надання статусу захищеного споживача, затвердженому зазначеною постановою:

пункт 1 доповнити словами «електричної енергії (далі – захищений споживач)»;

у пункті 3:

у підпункті 2 слова «споживачами-заявниками» замінити словами «споживачами електричної енергії»;

підпункт 3 викласти в такій редакції:

«3) підготовка висновку щодо доцільності надання споживачу електричної енергії статусу захищеного споживача або про відмову в наданні такого статусу або про виключення споживача електричної енергії із переліку захищених споживачів, а також подання Кабінетові Міністрів України пропозицій та рекомендацій щодо надання споживачу електричної енергії статусу захищеного споживача шляхом включення його до переліку захищених споживачів або пропозицій щодо виключення захищених споживачів із такого переліку.»;

пункт 4 викласти в такій редакції:

«4. Міжвідомча комісія відповідно до покладених на неї завдань:

1) розглядає пропозиції Міненерго та заяви споживачів електричної енергії щодо надання статусу захищеного споживача;

2) готує висновок щодо доцільності надання споживачам електричної енергії статусу захищеного споживача або про відмову в наданні такого статусу;

3) проводить відкриті слухання з розгляду питання надання статусу захищеного споживача на підставі заяв споживачів електричної енергії та пропозицій споживачів електричної енергії, наданих Міненерго;

4) подає Кабінетові Міністрів України висновки щодо доцільності надання споживачам електричної енергії статусу захищеного споживача разом з відповідними пропозиціями та рекомендаціями стосовно включення таких споживачів електричної енергії до переліку захищених споживачів;

5) зберігає подані до Міжвідомчої комісії документи та надсилає копії таких документів для ознайомлення членам Міжвідомчої комісії;

6) оприлюднює на офіційному вебсайті Міненерго інформацію про діяльність Міжвідомчої комісії, її склад, порядок роботи, оголошення про проведення засідання Міжвідомчої комісії;

7) проводить відкриті слухання з питань розгляду пропозицій виключення споживачів електричної енергії із переліку захищених споживачів та відповідно

подання звернення до Кабінету Міністрів України щодо виключення таких споживачів із переліку захищених споживачів.»;

пункти 6-10 виключити.

У зв'язку з цим пункти 11-16 вважати відповідно пунктами 6-11;

пункти 6 та 7 викласти в такій редакції:

«6. Міжвідомча комісія не може запитувати додаткову інформацію, не передбачену Порядком забезпечення постачання електричної енергії захищеним споживачам, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 р. № 1209 «Деякі питання постачання електричної енергії захищеним споживачам та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» (Офіційний вісник України, 2019 р. № 12, ст. 402). Строк розгляду Міжвідомчою комісією питання про надання висновку щодо доцільності надання споживачу електричної енергії статусу захищеного споживача не може перевищувати 10 робочих днів з дня надходження заяв споживачів електричної енергії або пропозицій Міненерго.

7. Міжвідомча комісія протягом 10 робочих днів з моменту підготовки висновку щодо доцільності надання споживачу електричної енергії статусу захищеного споживача надсилає Кабінетові Міністрів України разом з таким висновком пропозиції та рекомендації щодо включення та/або виключення такого споживача до/з переліку захищених споживачів відповідно.

Міжвідомча комісія протягом трьох робочих днів з дня затвердження Кабінетом Міністрів України переліку захищених споживачів інформує про це захищених споживачів, оператора системи передачі, операторів систем розподілу та операторів малих систем розподілу.»;

доповнити пункт 9 після абзацу другого новим абзацом такого змісту:

«Голова Міжвідомчої комісії призначає секретаря Міжвідомчої комісії, який не входить до складу Міжвідомчої комісії.».

У зв'язку з цим абзаци третій - сьомий вважати відповідно абзацами четвертим - восьмим;

пункт 11 викласти в такій редакції:

«11. Організаційне, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності Міжвідомчої комісії здійснює її секретаріат.

Забезпечення діяльності секретаріату здійснюється оператором системи передачі.».

2. Абзац двадцять перший підпункту 2 пункту 19 Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 червня 2021 р. № 590, викласти в такій редакції:

« - оплату комунальних послуг, енергоносіїв, виконання захищеним споживачем прострочених грошових зобов'язань за укладеним договором з електропостачальником згідно з механізмом забезпечення постачання електричної енергії захищеним споживачам, передбаченим Порядком забезпечення постачання електричної енергії захищеним споживачам;».
